SAK 10/2026

REGULERING AV FISKET ETTER ROGNKJEKS I 2027

Fiskeridirektøren har forelagt Sametinget forslaget til regulering av fisket etter rognkjeks i 2027, jf. lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) § 4-3. Forslaget legges frem etter enighet med Sametinget.

1. Sammendrag

I 2026 ble det landet 192,3 tonn rognkjeks omregnet til utilvirket rogn, tilsvarende 71 prosent av kvoterådet. Fritt fiske ga økte landinger sammenlignet med 2025, men det samlede uttaket holdt seg innenfor kvoterådet.

HI anbefaler at samlet fisket kvantum i 2027 ikke overskrider 270 tonn rå rogn. Dette tilsvarer 1 404 tonn rund rognkjeks med omregningsfaktor på 5,2.

Fiskeridirektoratet har fastsatt ny omregningsfaktor fra rund rognkjeks til utilvirket rogn på 5,2 med virkning fra 1. januar 2026.

Fiskeridirektøren foreslår fritt fiske for fartøy som fisker rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark i 2027.

Fiskeridirektøren foreslår at stoppdatoene for rognkjeksfisket videreføres til 2027. Dette vil si at fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark vest for 26°Ø stoppes 20. juni 2027 og at fisket etter rognkjeks i Finnmark øst for 26°Ø stoppes 10. september 2027.

Fiskeridirektøren foreslår å fjerne forbudet mot å fiske rognkjeks for fritidsfiskere.

2. Generelt om fiske etter rognkjeks

Det ble i 1998 innført deltagerbegrensning for fartøy på eller over 13 meter største lengde i fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark. Bakgrunnen var et ønske om å forbeholde fisket til små kystnære fartøy. For å hindre en økning av fartøy over 13 meter ble fisket lukket for disse fartøyene, og det ble ikke anledning til å erstatte fartøy over 13 meter som allerede deltok i fisket. For fartøy under 13 meter er fisket åpent. Kriteriene for å delta i fisket i åpen gruppe fremkommer av den årlige deltakerforskriften.

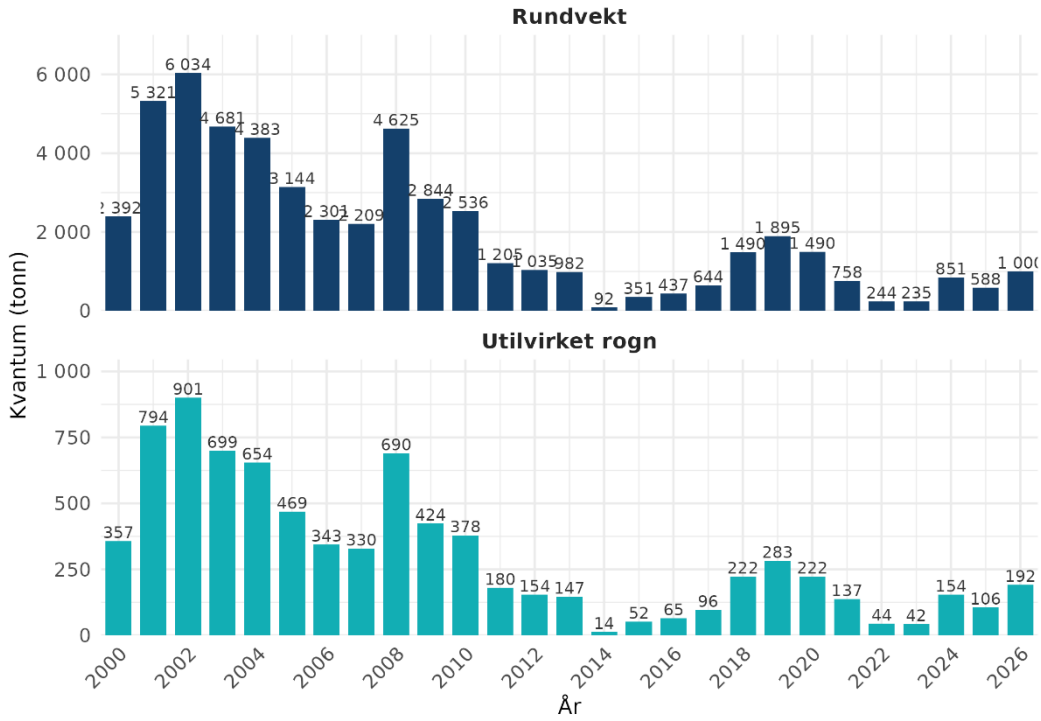
Aktivitetskravet innebar blant annet at fartøyet måtte være 13 meter største lengde eller over, samt at eier av fartøyet hadde fisket og levert rognkjeks med samme fartøy i ett av de tre siste årene. Det har vært noen få fartøy som har deltatt i dette fiskeriet de siste 25 årene. I 2020 var det bare to fartøy igjen, ingen av disse har levert fangst siden da. Det er derfor ingen fartøy som tilfredsstiller vilkårene for å delta i lukket gruppe. Lukket gruppe ble fjernet fra deltakerforskriften fra og med 2025.

Fisket etter rognkjeks har tradisjonelt blitt regulert med maksimalkvoter i Nordland, Troms og Finnmark. Maksimalkvotene har variert med deltakelse og kvoteråd. I 2026 var det fritt fiske.

2.1. Fangstutvikling

Figur 1 viser landinger av rognkjeks i Norges Råfisklags distrikt fra 2000 og fram til i dag. Landingene er oppgitt i rundvekt og i utilvirket rogn, omregnet fra de ulike produkttilstander.

Landingene var høye på starten av 2000-tallet, og har siden den gang variert på et lavere nivå.

Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 14.09.2026.

Figur 1: Landinger av rognkjeks i Norges Råfisklag sitt distrikt fra år 2000 og fram til i dag, vist som kvantum i rundvekt og i utilvirket rogn.

2.2. Landinger og utnyttelse av kvoteråd

Tabell 1 viser kvoteråd, maksimalkvote på fartøynivå, årlige landinger omregnet til tonn utilvirket rogn og utnyttelse av kvoteråd. Mens landingene og reguleringene med maksimalmål har variert en del siden 2005, har kvoterådene vært stabile. For første gang siden 2005 ble kvoterådet redusert fra 400 tonn til 270 tonn i 2026.

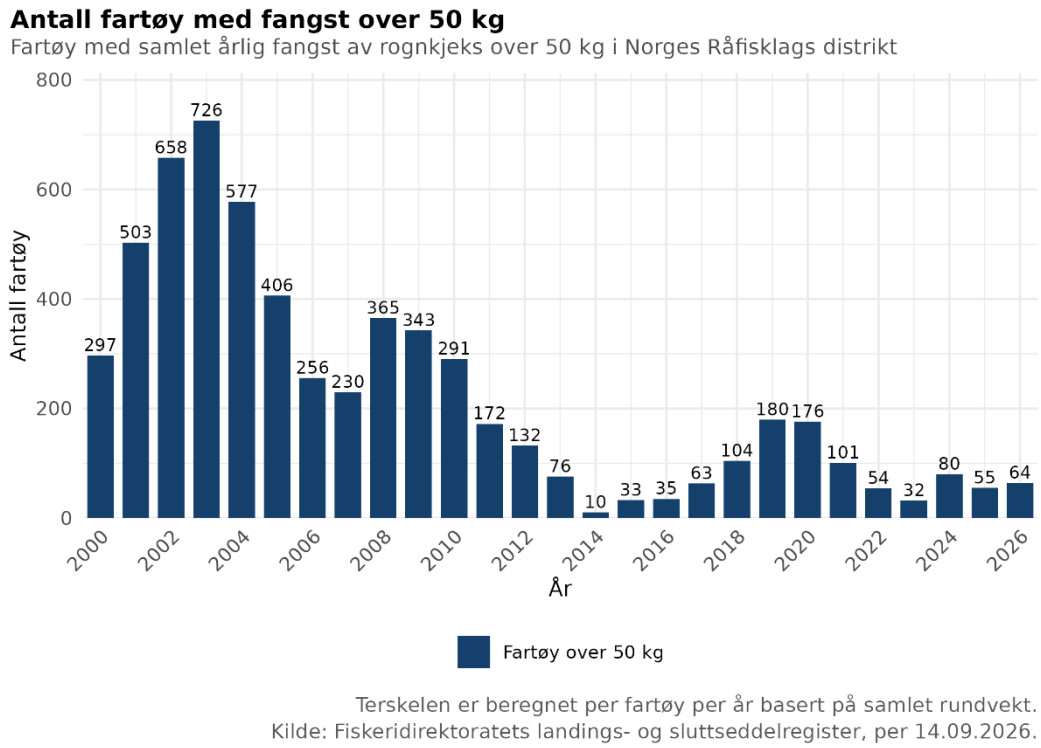
Tabell 1: Kvoteråd i tonn rå rogn, maksimalkvote, landinger omregnet til tonn utilvirket rogn og utnyttelse av kvoteråd. Rå rogn og utilvirket rogn behandles som samme kvantumsmål. Kilde: Havforskningsinstituttets kvoteråd for rognkjeks og Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister, per 14.09.2026.

År	Kvoteråd (tonn rå rogn)	Maksimalkvote	Landinger omregnet til utilvirket rogn (tonn)	Utnyttelse av kvoteråd (%)
2005	300	1 800 liter	469,2	156
2006	400	2 000 kg	343,4	86
2007	400	2 000 kg	329,7	82
2008	400	2 500 kg	690,3	173
2009	400	2 000 kg	424,4	106
2010	Ingen råd	2 500 kg	378,5	-
2011	Ingen råd	2 500 kg	179,8	-
2012	400	2 500 kg	154,5	39
2013	400	3 000 kg	146,5	37
2014	400	3 500 kg	13,8	3

År	Kvoteråd (tonn rå rogn)	Maksimalkvote	Landinger omregnet til utilvirket rogn (tonn)	Utnyttelse av kvoteråd (%)
2015	400	3 500 kg	52,3	13
2016	400	4 000 kg	65,3	16
2017	400	4 000 kg	96,1	24
2018	400	4 000/7 000 kg	222,3	56
2019	400	5 000 kg	282,8	71
2020	400	5 000 kg	222,5	56
2021	400	5 000/7 500 kg	136,8	34
2022	400	7 500 kg	44	11
2023	400	7 500 kg	42,3	11
2024	400	7 500 kg	153,6	38
2025	400	5 000 kg	106,2	27
2026	270	Fritt fiske	192,3	71

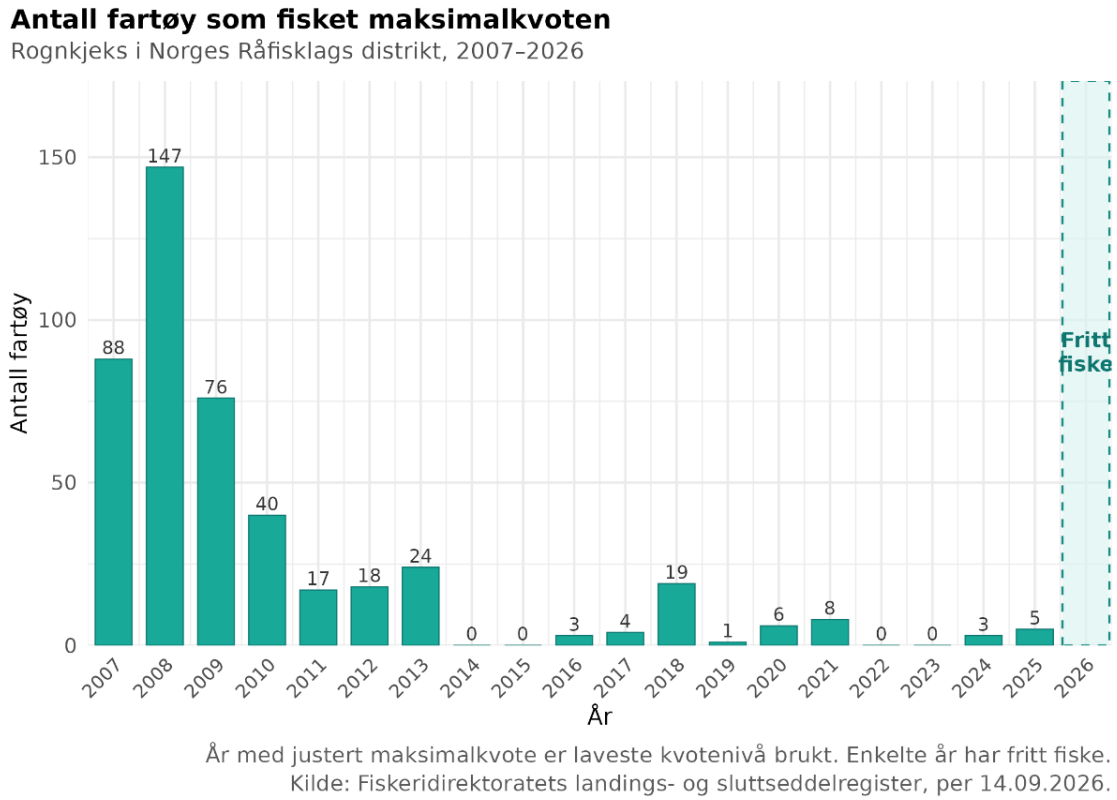
2.3. Deltakelse i fiske

Figur 2 viser utviklingen i antall fartøy med fangst av rognkjeks på minst 50 kg rognkjeks siden år 2000 og fram til i dag. Deltakelsen i fisket påvirkes av størrelsen på maksimalkvoten, etterspørsel, vær og tilgjengelighet. Siden mange av fartøyene fisker torsk, påvirker også torskefisket om og når fartøyene går på rognkjeksfiske.

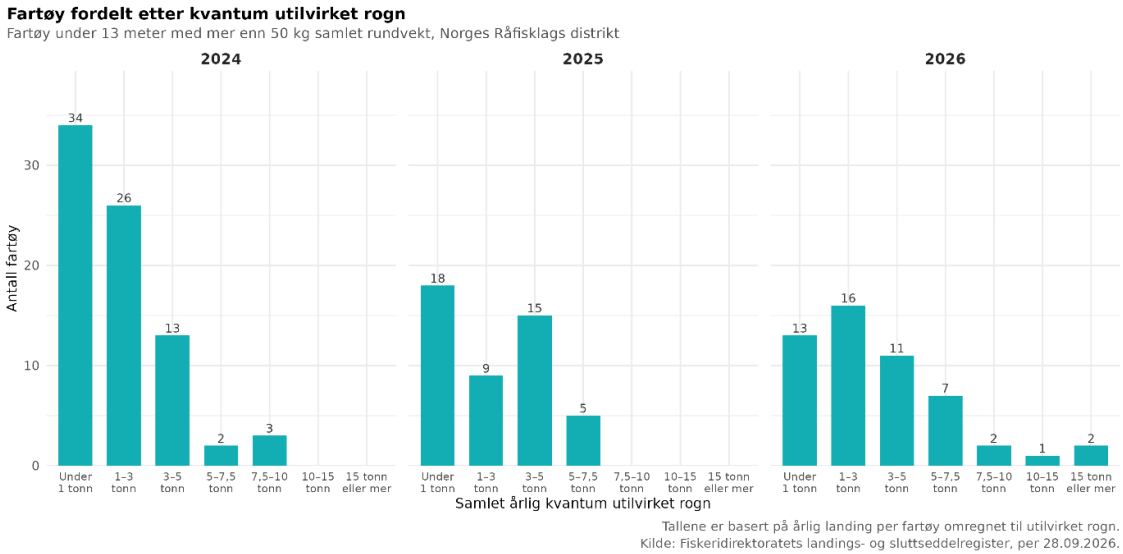
Figur 2: Antall fartøy med fangst av rognkjeks over 50 kg i Norges Råfisklags distrikt.

Figur 3 viser antall fartøy som har fisket maksimalkvoten de siste 20 årene.

Figur 3: Antall fartøy som har fisket maksimalkvoten for rognkjeks.

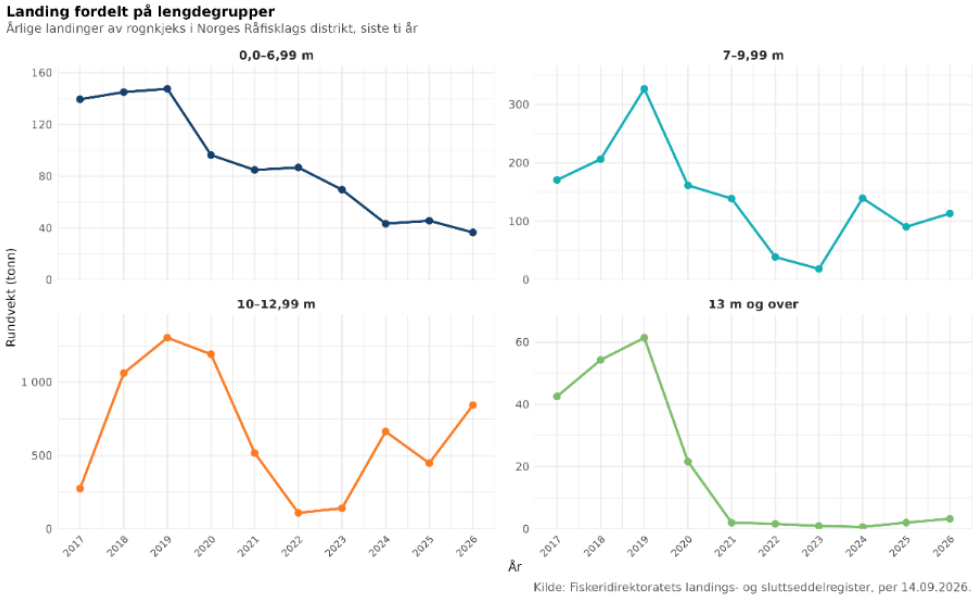
Figur 4 viser antall fartøy med ulike kvantum av utilvirket rogn av rognkjeks de siste tre årene.

Figur 4: Antall fartøy med ulike kvantum av utilvirket rogn av rognkjeks de siste tre årene.

2.4. Fangstutvikling per lengdegruppe

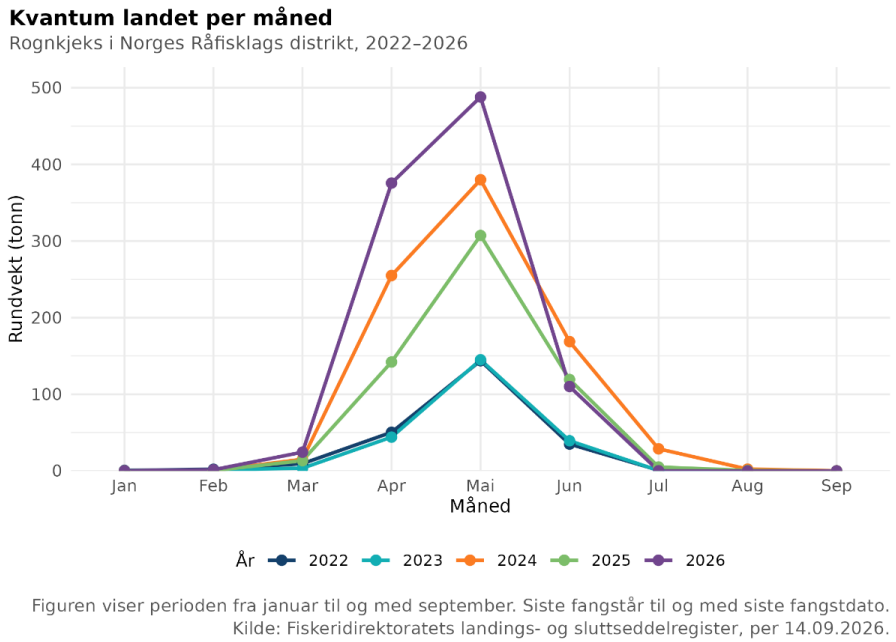
Figur 5 viser landinger av rognkjeks i rundvekt tonn fordelt på lengdegrupper som kan og har kunnet drive direktefiske etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark. Det er fartøy med lengde mellom 10 og 12,99 meter som tradisjonelt har landet mest rognkjeks.

Figur 5: Landinger av rognkjeks i rundvekt tonn fordelt på lengdegrupper. Landingene er i Norges Råfisklags distrikt.

2.5. Sesongmessig landingsmønster

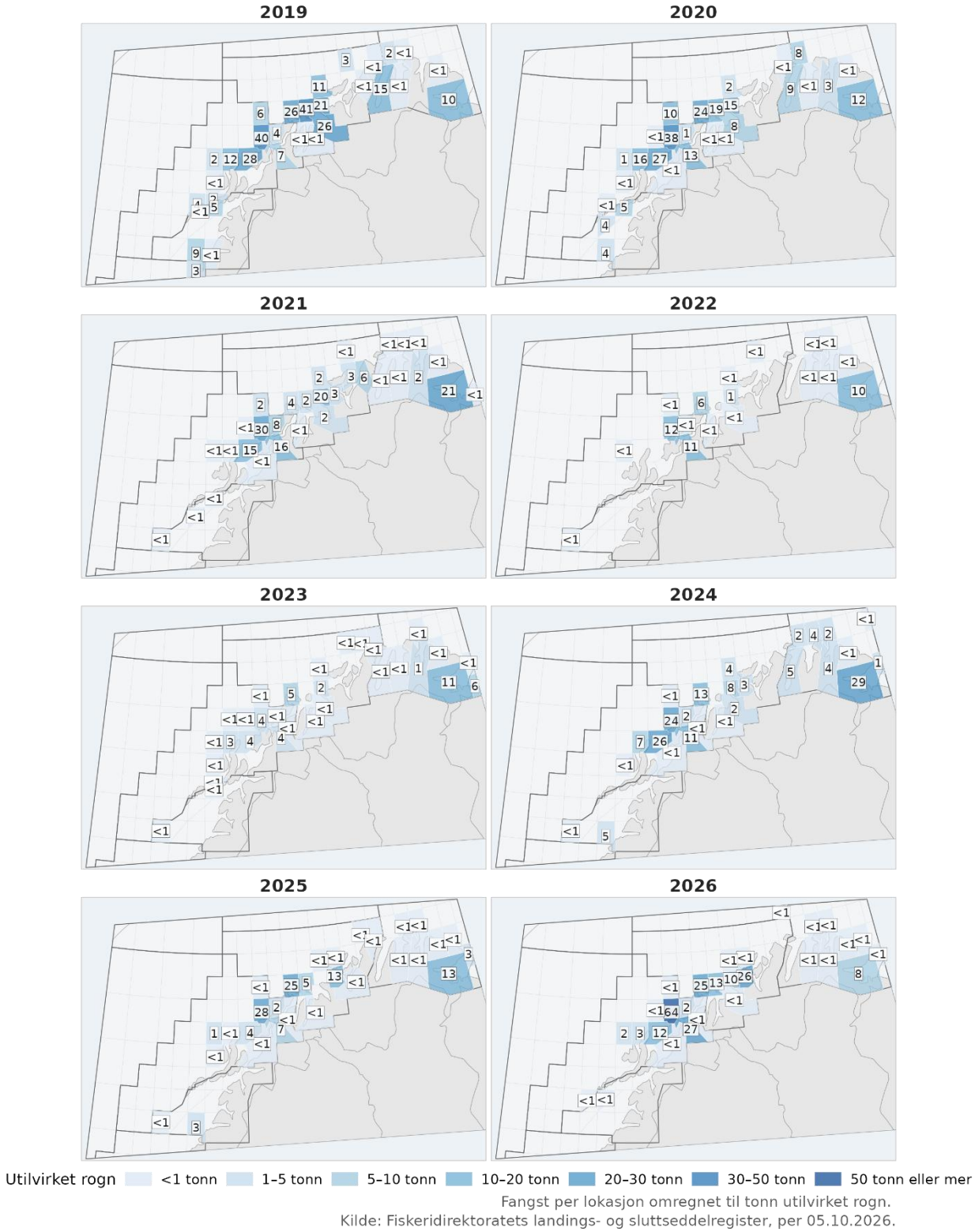
Figur 6 viser landet rognkjeks per måned for de fem siste årene. April og mai er hovedsesongen for fiske etter rognkjeks. Fram til 2023 foregikk fisket i Nordland, Troms og Finnmark vest for 26°Ø til 20. juni, mens fiske i Finnmark øst for 26°Ø ble stoppet 5. juli. Fra 2024 har fiske i Finnmark øst for 26°Ø foregått fram til 10. september, som en prøveordning.

Figur 6: Landet rognkjeks i rundvekt tonn per måned for de fem siste årene. Landingene er i Norges Råfisklags distrikt.

2.6. Geografisk fordeling av fangst

Figur 7 viser den geografiske fordelingen av fangstene de siste åtte årene. Slik som det framkommer fra kartene, er en stor andel av fangsten tatt i begrensede geografiske områder.

Figur 7: Geografisk fordeling av landinger omregnet til tonn utilvirket rogn de siste åtte årene. Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister.

2.7. Minstepris og gjennomsnittlig pris for førstehåndsomsetning

Tabell 2 viser minste- og gjennomsnittspriser for rogn fra og med 2013 og fram til i dag.

Tabell 2: Minstepriser og gjennomsnittspriser for rogn i perioden 2013 til 2026. Kilde: Norges Råfisklag 14. september 2026.

År	Minstepriser (kr) utilvirket rogn kg	Gjennomsnittspriser (kr) utilvirket rogn kg
2013	30,00	30,00
2014	31,50	32,54
2015	31,50	31,50
2016	31,50	31,50
2017	34,00	34,95
2018	39,00	52,55
2019	47,00[1]	80,95
2020	Dynamisk minstepris	82,61
2021	48,00	52,81
2022	48,00	54,76
2023	48,00	58,19
2024	48,00	66,08
2025	48,00	70,27
2026	48,00	83,18

[1] Dynamisk minstepris per 18. mars 2019.

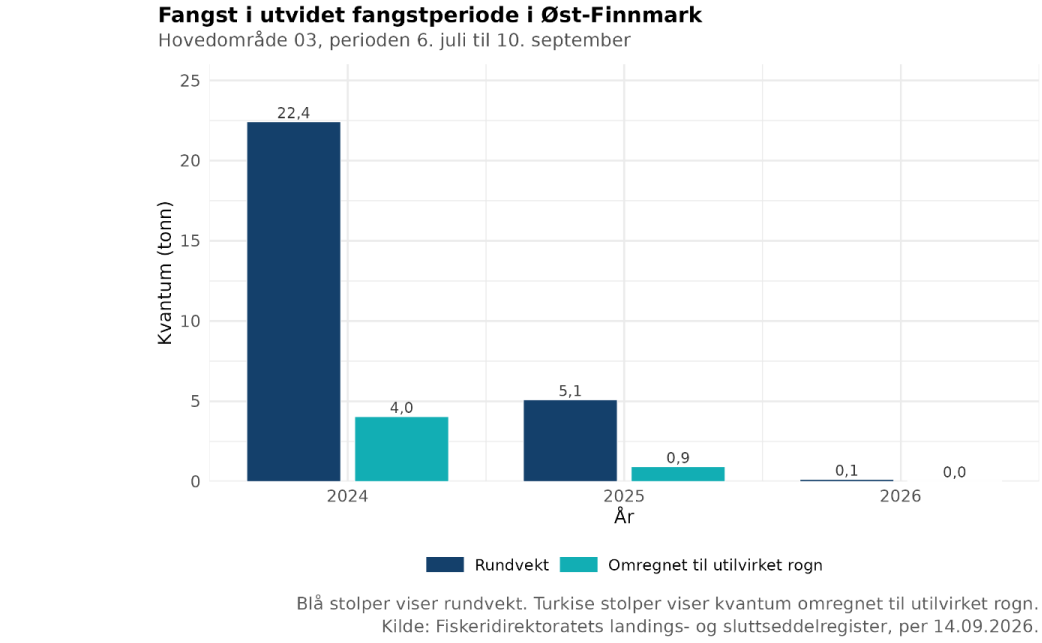
Den høye gjennomsnittsprisen i 2019 og 2020 skyldes økt etterspørsel som følge av MSC-godkjenningen av norsk rognkjeks. Gjennomsnittsprisen falt kraftig i 2021 men har økt hvert år siden og ligger på 83,18 kr per kg i 2026.

Det meste av rognen saltes og eksporteres til Europa, da hovedsakelig til Sverige der rogn blir brukt i kaviarproduksjon. Sverige fungerer også som transittland der rogn blir sendt videre til land i EU. Noe av rogna som produseres først i sesongen pakkes og sendes fersk til auksjon i Danmark og havner på restaurantmarkedet. Skrottene av rognkjeks går hovedsakelig til ensilasje.

I 2026 gikk halvparten av eksporten til Sverige, mens resten ble eksportert til Tyskland, Danmark og Hellas.

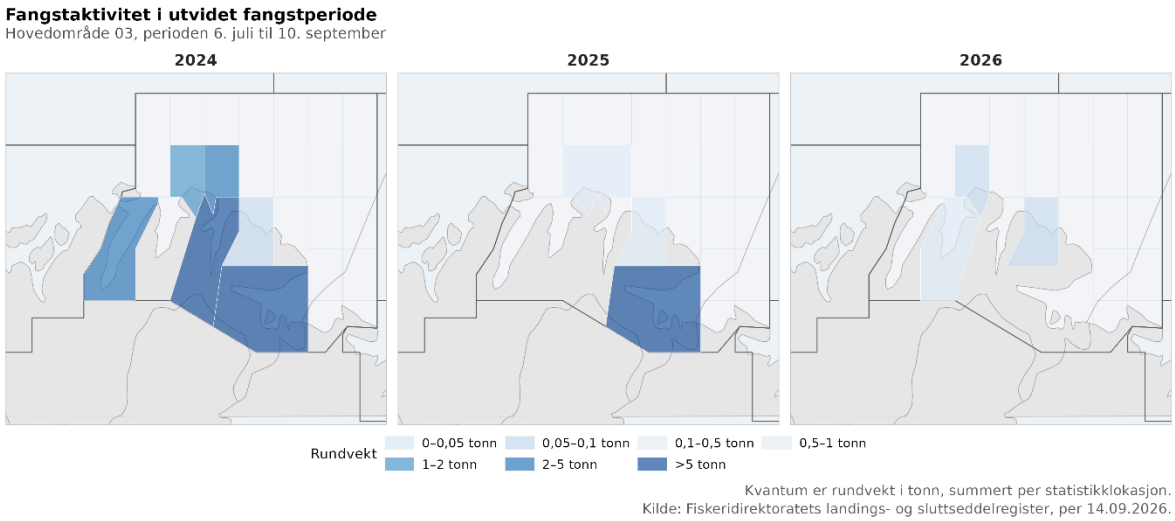
2.8. Særlig om prøveordningen med utvidet fangstperiode øst for 26°Ø fram til 10. september

Figur 8 viser landingene for den utvidede fangstperioden i Øst-Finnmark de tre siste årene, i rundvekt tonn og omregnet til tonn utilvirket rogn.

Figur 8: Oversikt over landinger av rognkjeks i rundvekt tonn i utvidet fangstperiode i Øst-Finnmark de tre siste årene.

Figur 9 viser den geografiske fordelingen av rognkjeksfangst i rundvekt tonn de tre siste årene for den utvidede fangstperioden i Øst-Finnmark.

Figur 9: Geografisk fordeling av fangstaktivitet etter rognkjeks i rundvekt tonn i utvidet fangstperiode i Øst-Finnmark de tre siste årene.

3. Oppsummering av fisket i Nordland, Troms og Finnmark i 2026

Fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark ble i 2026 regulert uten maksimalkvoter på fartøynivå. Det var dermed fritt fiske for fartøy som deltok.

I 2026 ble det landet 192,3 tonn rognkjeks omregnet til utilvirket rogn. Med omregningsfaktoren på 5,20 tilsvarer dette om lag 1 000 tonn rognkjeks i rundvekt. Landingene økte dermed betydelig fra 2025, da det ble landet 106,2 tonn utilvirket rogn, som tilsvarer 588 tonn rognkjeks omregnet til rundvekt. Fangstnivået i 2026 var det høyeste siden 2020, men var fortsatt lavere enn i flere av årene med høye landinger på 2000-tallet, jf. figur 1 og tabell 1.

Kvoterådet for 2026 var på 270 tonn rå rogn. Landingene tilsvarte om lag 71 prosent av kvoterådet og lå dermed rundt 77,7 tonn under det anbefalte maksimale uttaket. Utnyttelsen av kvoterådet økte vesentlig sammenlignet med 2025, da den var 27 prosent. Selv med en betydelig økning i landingene og innføring av fritt fiske ble kvoterådet derfor ikke fullt utnyttet i 2026.

Deltakelsen i fisket har økt de siste tre årene, men er fortsatt lav sammenlignet med nivået på begynnelsen av 2000-tallet, jf. figur 2. Innføringen av fritt fiske ga samtidig enkelte fartøy mulighet til å lande vesentlig større kvantum enn under tidligere års regulering med maksimalkvoter. To fartøy landet minst 15 tonn utilvirket rogn, ett fartøy landet mellom 10 og 15 tonn, to fartøy landet mellom 7,5 og 10 tonn, og sju fartøy landet mellom 5 og 7,5 tonn. Figur 4 viser at fangsten dermed var forholdsvis konsentrert på et begrenset antall fartøy, samtidig som mange av de deltakende fartøyene landet vesentlig mindre kvantum.

April og mai var hovedsesongen for rognkjeksfisket også i 2026, slik det sesongmessige landingsmønsteret i figur 6 viser. Fisket vest for 26°Ø ble stoppet 20. juni, mens fisket i Finnmark øst for 26°Ø kunne fortsette fram til 10. september som del av prøveordningen med utvidet fangstperiode. Aktiviteten i den utvidede perioden var imidlertid svært begrenset. Bare ett fartøy landet mer enn 50 kg rognkjeks i rundvekt i denne perioden, og det samlede kvantumet tilsvarte 25 kg utilvirket rogn. Den utvidede fangstperioden hadde dermed liten betydning for de samlede landingene i 2026, jf. figur 8.

Samlet viser fisket i 2026 at fritt fiske ga en klar økning i landingene og bedre mulighet for de mest aktive fartøyene til å utnytte fisket.

4. Bestandsutvikling

Havforskningsinstituttet har siden 1995 gitt råd til Fiskeridirektoratet om forvaltningen av fisket etter rognkjeks.

På bestilling fra Fiskeridirektoratet har Havforskningsinstituttet (HI) gitt råd om anbefalt uttak av rognkjeks i 2027, både i rå rogn og rund vekt. Nedenfor følger en oppsummering av kvoterådet. Kvoterådet i sin helhet følger som eget vedlegg til saken.

HI anbefaler at det samlede fiskede kvantumet i 2027 ikke overstiger 270 tonn rå rogn. Med en omregningsfaktor på 5,20 tilsvarer dette 1 404 tonn rognkjeks i rund vekt. Anbefalingen om maksimalt uttak er dermed uendret fra 2026 til 2027.

Bestandsestimatene for rognkjeks i Norskehavet har vanligvis variert mellom 100 og 200 millioner individer. Bestandsestimatet for 2026 er på 156 millioner individer og ligger i den øvre delen av dette intervallet, etter at bestandsstørrelsen de tre foregående årene i

gjennomsnitt var 106 millioner individer. Mengden voksen fisk har holdt seg relativt stabil, mens mengden ungfisk har nådd sitt høyeste nivå siden tidsserien startet i 2010.

I Barentshavet har bestandsestimatene variert mellom 20 og 140 millioner individer, med en nedadgående trend siden 2012. Mengden voksen fisk økte noe i 2025, mens mengden ungfisk fortsatte å avta.

I Norskehavet er gytepotensialet beregnet til 9 406 tonn rogn og ligger innenfor konfidensintervallet til referansenivået, som er mellom 3 935 og 18 555 tonn rogn. For Barentshavet var det oppdaterte gytepotensialet for 2025 på 4 264 tonn rogn. Dette var lavere enn konfidensintervallet til referansenivået, som er mellom 4 597 og 12 859 tonn rogn. Tallene for gytepotensialet i Barentshavet i 2026 var ikke tilgjengelige da rådet ble utarbeidet. HI beregnet derfor en projeksjon basert på gjennomsnittlig gytebiomasse de fire foregående årene. Denne gir et beregnet gytepotensial i Barentshavet på 3 991 tonn rogn.

HI har også vurdert ulike fangstscenarier. I 2026 var det ingen kvote per fartøy, og 126 fartøy deltok i fisket. Det beregnede fiskepresset var under 5 prosent.

Gitt prognosen for gytepotensialet i 2027 vil et uttak på 270 tonn rå rogn gi et beregnet fiskepress på mellom 2 og 2,5 prosent, avhengig av hvilken omregningsfaktor som benyttes. HI vurderer dermed fiskepresset som lavt og under grensen på 5 prosent. På denne bakgrunn, og med henvisning til den lave deltakelsen i fisket, anbefaler HI at maksimalt uttak videreføres på 270 tonn rå rogn i 2027.

5. Omregningsfaktor

Maksimalkvoten i fisket etter rognkjeks er angitt i kilo utilvirket rogn. Når rognkjeksen leveres rund, beregnes kvotefratrekket ved å dividere rundvekten med omregningsfaktoren for utilvirket rogn. Som følge av at en større andel av fangsten de senere årene er levert rund, har omregningsfaktoren fått økt betydning for kvoteavregningen.

Fiskeridirektoratet vurderte i 2020 at den omregningsfaktoren på 6,70 kunne være for høy. En for høy faktor innebærer at beregnet kvantum rogn, og dermed kvotefratrekket, blir for lavt. Faktoren var opprinnelig basert på en antakelse om at landingene besto av like deler rognkjeks og rognkall. Målinger og erfaringer fra fisket viser imidlertid at landingene i hovedsak består av hunnfisk. Dette skyldes blant annet at fisket foregår med grovmaskede garn, og at levedyktig rognkall ofte blir gjenutsatt.

På bakgrunn av et begrenset datagrunnlag fastsatte Fiskeridirektoratet i januar 2021 en administrativ omregningsfaktor på 5,54 for utilvirket rogn. Faktoren for saltet og sukkersaltet rogn ble samtidig redusert fra 8,30 til 6,65. Det ble lagt til grunn at faktorene skulle vurderes på nytt når det forelå flere målinger.

Fiskeridirektoratet gjennomførte nye målinger i 2021, og i 2023 ble det gjennomført ytterligere målinger i samarbeid med Havforskningsinstituttet. Ved vurderingen i 2025 ble disse målingene sett i sammenheng med måleresultatene fra Nord-Senja Fisk AS som inngikk i grunnlaget for den administrative endringen i 2021. Datagrunnlaget omfatter totalt 13 observasjoner fra 2020, 2021 og 2023.

Det er i beregningene skilt mellom råogn og utilvirket rogn. Den offisielle omregningsfaktoren gjelder rogn som er avsilt i minst 20 minutter. Faktorer som er beregnet på grunnlag av råogn, kan derfor ikke sammenlignes direkte med den offisielle faktoren.

De 13 målingene ga en gjennomsnittlig omregningsfaktor på 5,20. Selv om materialet er begrenset og målingene delvis er gjennomført med ulike metoder, vurderte Fiskeridirektoratet at resultatene samlet ga et bedre grunnlag enn det som forelå da den administrative faktoren ble fastsatt i 2021.

Med virkning fra **1. januar 2026** fastsatte Fiskeridirektoratet derfor omregningsfaktoren for fersk/ukonservert og uspesifisert rogn av rognkjeks til **5,20**. Endringen fra 5,54 til 5,20 innebærer at landinger av rund rognkjeks gir et noe høyere beregnet kvantum utilvirket rogn. Faktorene for saltet og sukkersaltet rogn ble samtidig fastsatt til **6,49**. Tabell 3 er en oversikt over omregningsfaktorene før og etter endringene i 2026.

Tabell 3: Oversikt over nye og gamle omregningsfaktorer for ulike produkttilstander.

Produkttilstand fra og til	Utregning	14.01.2021 - 31.12.2025	Fra 01.01.2026
Rund til utilvirket rogn	Dividert	5,54	5,20
Tilvirket rogn til rund	Multiplisert	6,65	6,49
Utilvirket rogn til rund	Multiplisert	5,54	5,20

Fiskeridirektøren åpner for tilbakemeldinger på den nye fastsatte omregningfaktoren.

6. MSC-sertifisering

I perioden 2014–2017 var det interesse for rognkjeksfiske, men markedet var begrenset fordi kjøperne, særlig i Sverige, etterspurte miljøsertifisert rogn. Norge igangsatte derfor arbeid med MSC-sertifisering, finansiert av Norges Råfisklag, Norges Sjømatråd, Troms fylkeskommune og Sametinget. Rognkjeks ble MSC-godkjent 9. oktober 2017 med tilbakevirkende kraft for fangst etter 1. mars samme år. Dette bidro til økt deltakelse i fisket.

MSC-sertifikater gis med vilkår som må følges opp i sertifiseringsperioden. For rognkjeks har bifangst av sjøfugl vært et sentralt tema. Sertifiseringen for rognkjeks ble suspendert fra 20. juli 2025, grunnet manglende dokumentasjon av ikke-kommersiell bifangst, herunder sjøfugl. Sertifikatet kan gjeninnsettes dersom forutsetningene endrer seg.

Fartøy fra og med 10 meter skal i dag rapportere fangst-, aktivitets- og posisjonsdata elektronisk. All fangst om bord, også bifangst av sjøfugl, skal rapporteres. Fra 1. januar 2026 ble rapporteringsplikten utvidet til fartøy fra og med 8 meter. Fartøy under 11 meter har imidlertid forenklet rapporteringsplikt, hovedsakelig gjennom POR-melding, der bare fangst som skal landes meldes. Dette gir ikke tilstrekkelig løsning for rapportering av sjøfugl for fartøy som er fritatt fra DCA-rapportering.

Fiskeridirektoratet arbeider med en løsning som skal gi bedre tall for bifangst av ikke-ilandføringspliktig fangst fra kommersielt fiske. Dersom norsk rognkjeksrogn fortsatt skal ha markedsadgang, er det trolig nødvendig med en tilpasset rapporteringsløsning. Fiskeridirektoratet registrerer samtidig at rapporteringen fra fartøy over 11 meter, som allerede har plikt til å rapportere slik bifangst, er svært begrenset.

7. Reguleringstiltak i 2027

7.1. Deltakelseskriterier

Det ble i 1998 innført deltagerbegrensning for fartøy på eller over 13 meter største lengde i fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark. Bakgrunnen var et ønske om å forbeholde fisket til små kystnære fartøy. For å hindre en økning av fartøy over 13 meter ble fisket lukket og det ble ikke anledning til å erstatte fartøy over 13 meter. For fartøy under 13 meter er fisket åpent. Kriteriene for å delta i fisket i åpen gruppe fremkommer av den årlige forskrift om deltagelse i kystfartøygruppens fiske (deltakerforskriften).

Aktivitetskravet innebar blant annet at fartøyet måtte være 13 meter største lengde eller over, samt at eier av fartøyet hadde fisket og levert rognkjeks med samme fartøy i ett av de tre siste årene. Det har vært noen få fartøy som har deltatt i dette fiskeriet de siste 25 årene. I 2020 var det bare to fartøy igjen, ingen av disse har levert fangst siden da. Det er derfor ingen fartøy som tilfredsstiller vilkårene for å delta i lukket gruppe. Lukket gruppe ble fjernet fra deltakerforskriften fra og med 2025.

7.2. Kvoter på fartøynivå – fritt fiske

I 2026 ble det landet 192,3 tonn rognkjeks omregnet til utilvirket rogn. Med en omregningsfaktor på 5,2 tilsvarer dette om lag 1 000 tonn rognkjeks i rundvekt i fisket i Nordland, Troms og Finnmark (se Figur 1). Dette er en betydelig økning fra 2025. Mesteparten av fangsten ble tatt innenfor relativt små geografiske områder (se Figur 7).

Innføringen av fritt fiske i 2026 ga enkelte fartøy anledning til å lande vesentlig større kvantum enn det som har vært mulig under tidligere års maksimalkvoteregulering. To fartøy landet 15 tonn utilvirket rogn eller mer, ett fartøy landet mellom 10 og 15 tonn, to fartøy landet mellom 7,5 og 10 tonn, og sju fartøy landet mellom 5 og 7,5 tonn (se Figur 4). Fangsten var dermed forholdsvis konsentrert både geografisk og på enkelte fartøy.

Deltakelsen i rognkjeksfisket har økt de siste tre årene. Deltakelsen er likevel fortsatt lav sammenlignet med nivået på begynnelsen av 2000-tallet (se Figur 2). Erfaringene fra 2026 viser at fritt fiske har gitt interesserte fartøy bedre mulighet til å utnytte fisket, uten at det samlede uttaket har overskredet kvoterådet.

Kvoterådet for 2026 var 270 tonn rå rogn. Landingene på 192,3 tonn utilvirket rogn tilsvarer en utnyttelse på om lag 71 prosent av rådet (se Tabell 1). Utnyttelsen var dermed høyere enn i de foregående årene, samtidig som landingene var om lag 77,7 tonn lavere enn det anbefalte maksimale uttaket. Det var derfor fortsatt rom for et økt samlet fiske innenfor kvoterådet.

Fiskeridirektoratet legger vekt på at økt fangst på enkelte fartøy og geografisk konsentrasjon kan innebære et forholdsvis høyt fiskepress på lokale bestander. Utviklingen bør derfor følges, særlig dersom deltakelsen eller fangsten øker ytterligere. Samtidig gir ikke fangstnivået i 2026 i seg selv grunnlag for å konkludere med at en nasjonal maksimalkvote er nødvendig. En maksimalkvote vil først og fremst begrense fartøyene som ønsker å utnytte fisket mer aktivt, mens det samlede uttaket fortsatt ligger under kvoterådet.

På bakgrunn av fangstutviklingen, utnyttelsen av kvoterådet og fortsatt moderat deltakelse vurderer Fiskeridirektoratet at det er formålstjenlig å videreføre fritt fiske etter rognkjeks i

2027. Det forventes en moderat økning i deltakelsen og det samlede fisket, men det er fortsatt rom for økt uttak før kvoterådet nås. Fiskeridirektoratet foreslår derfor at det ikke fastsettes maksimalkvoter i fisket etter rognkjeks i 2027.

Fiskeridirektøren foreslår fritt fiske i fisket etter rognkjeks i 2027.

7.3. Fangstperiode

Fra og med 2006 ble det innført stoppdato, 20. juni, i fisket etter rognkjeks.

Stoppdatoen ble begrunnet med at undersøkelser viste at sene innsig av rognkjeks i hovedsak består av førstegangsgytere, som er relativt små rognkjeks sammenlignet med andregangsgyterne. Siden gytebestanden først og fremst består av første- og andregangsgytere, og bestandssituasjonen tatt i betraktning på det tidspunkt, var det ønskelig at beskatningen i størst mulig grad ble skjøvet over på andregangsgytere. Dette var også bakgrunnen for bestemmelsen om en minste tillatt maskevidde i rognkjeksgarn.

Fangststatistikk viste at det var en markert senere sesong i Øst-Finnmark. Mange fiskere hadde forskjøvet sesongen noe lengre utover våren, grunnet større mengder kongekrabbe på fangstfeltene tidlig på våren. En utsettelse av fisket ville redusere mengden bifangst av kongekrabbe i rognkjeksgarnene. I 2007 ble det derfor innført en egen stoppdato i Øst-Finnmark øst for 26°Ø, denne datoen ble satt til 5. juli.

Desember 2020 ba Sametinget om utvidelse av fiskeperioden for rognkjeks i området øst for 26°Ø. Hovedargumentet var bifangst av kongekrabbe som vanskeliggjør rognkjeksfiske i områder i perioden mai og juni. Fiskeridirektoratet sendte saken ut på høring våren 2021. Basert på høringssvarene bestemte Fiskeridirektoratet å opprettholde gjeldende stoppdatoer.

På reguleringsmøtet i 2023 foreslo Sametinget og Bivdu, som en prøveordning, å utvide fangstperioden i Finnmark. Forslaget ble etterkommet og fra 2024 ble perioden for å fiske etter rognkjeks i Finnmark øst for 26°Ø utvidet til 10. september.

Prøveordningen ble benyttet av 10 fartøy i 2024. Åtte fartøy fangstet mer enn 100 kg utilvirket rognkjeksrogn (omregnet). Tre fartøy fangstet over 500 kg, og ett fangstet mer enn 1000 kg. I 2025 var det registrert kvantum på kun to fartøy etter 5. juli. Det ene hadde en leveranse på 20 kg utilvirket rogn i juli, mens det andre i perioden 7. juli til 1. august fisket i underkant 900 kg rognkjeksrogn (omregnet). I 2026 var det kun et fartøy som hadde fanget mer enn 50 kg rundvekt rognkjeks, og det ble levert 25 kg rognkjeks omregnet til utilvirket rogn. Den foreslåtte reguleringen legger til rette for samiske interesser.

Siden det har vært varierende deltakelse for prøveordningen ønsker Fiskeridirektoratet å utvide prøveordningen med ytterligere ett år, for å se hvordan interesse og deltakelse utvikler seg.

Fiskeridirektøren tilrår at fisket etter rognkjeks i Nordland, Troms og Finnmark vest for 26°Ø stoppes 20. juni 2027.

Fiskeridirektøren tilrår at fisket etter rognkjeks med utvidet fisketid til og med 10. september i Finnmark øst for 26°Ø, videreføres som en utvidelse av årets prøveordning.

7.4. Dispensasjon for fiske etter stamfisk av rognkjeks og rognkall

Erfaring viser at det kan være behov for å gi dispensasjon fra fredningstiden/fisketiden og maskeviddebestemmelse for å fiske stamfisk av rognkjeks og rognkall. Det er liknende

reguleringer for å fiske stamfisk av leppefisk og for fangst av rognhummer. Omfanget av fiske etter stamfisk er såpass beskjedent at Fiskeridirektoratet ikke ser noen utfordringer med å videreføre en slik adgang.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre dispensasjonsmulighet for fiske etter stamfisk av rognkjeks og rognkall.

8. Fritidsfiske

Det er forbudt å fiske rognkjeks med fartøy som ikke er oppført i merkeregisteret. Forbudet ble innført samtidig med maksimalkvoter for rognkjeks, i en periode med høy deltakelse og stort fiskepress. Det er mange år siden det har vært et så omfattende fiske etter rognkjeks.

Forbudet mot fiske etter rognkjeks for fritidsfiskere fremstår derfor i dag som unødvendig. Det finnes heller ingen tilsvarende forbud for andre arter.

Fiskeridirektoratet foreslo derfor høsten 2024 å fjerne forbudet. Forslaget ble avvist med henvisning til at maksimalkvoten samme år ble foreslått redusert. Fiskeridirektoratet foreslo igjen i 2025 å fjerne forbudet mot fritidsfiske etter rognkjeks, men har så langt ikke fått noe respons fra Nærings- og fiskeridepartementet. Når fiskeridirektøren nå foreslår fritt fiske for yrkesfiskere som fisker rognkjeks på andre året, faller også en hovedbegrunnelse for å opprettholde forbudet mot fritidsfiske etter rognkjeks bort.

Fiskeridirektøren foreslår å fjerne forbudet mot å fiske rognkjeks for fritidsfiskere.

9. Ungdomsfiskeordning

Etter innføring av stoppdatoer 20. juni og 5. juli, ble ungdomsfiskeordningen avviklet i 2007. Etter anmodning fra Sametinget ble ungdomsfiskeordningen for rognkjeksfiske gjeninnført i 2010. Ordningen er etter dette videreført.

Innenfor ungdomsfiskeordningen kan det per fartøy og per person fiskes og landes et kvantum som tilsvarer inntil 600 kg utilvirket rognkjeksrogn. Fartøyet må være mindre enn 6 meter største lengde.

I motsetning til mange andre fiskeslag gjelder ungdomsfiskeordningen for rognkjeks fra og med 1. mai 2026 til og med 20. juni 2026 vest for 26° Ø, og i perioden fra og med 1. mai 2026 til og med 10. september 2026 i Finnmark øst for 26°Ø.

Tabell 4 viser antall ungdommer som benyttet ungdomsfiskeordningen for rognkjeks i perioden 2017–2026.

Tabell 4: Deltagere og fangst av utilvirket rognkjeksrogn (kg) i ungdomsfiskeordningen i perioden 2017-2026. Kilde: Fiskeridirektoratets landings- og sluttseddelregister per 28. september 2026.

År	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Ant. deltagere	2	2	2	7	2	1	-	-	-	-
Kvantum (kg)	530	960	577	518	404	530	-	-	-	-

Ingen ungdommer har deltatt i ordningen siden 2022.

Ungdomsfiskeordningen fastsettes av Nærings- og fiskeridepartementet og er ikke til behandling i dette saksdokumentet. Dersom ungdomsfiskeordningen blir videreført i 2027 forutsettes det at den også inkluderer rognkjeks.